

משנה - יומא

• [פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#)

[פרק א](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[ז משנה ח](#)

[פרק ב](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

[פרק ג](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[ז משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#)

[פרק ד](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

[פרק ה](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

[פרק ו](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[ז משנה ח](#)

[פרק ז](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

[פרק ח](#)

פרק א

פרק א - משנה א

שבעת ימים קדם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו [א] ללשכת פלהדרין, ומתקינין לו כהן אחר תחתיו, שפא יארע בו פסול. רבי יהודה אומר, אף אשה אחרת מתקינין לו, שפא תמות אשתו, שנאמר (ויקרא טו) וכפר בעדו ובעד ביתו. ביתו, זו אשתו. אמרו לו, אם כן, אין לדבר סוף [ב]:

פרק א - משנה ב

כל שבעת הימים הוא זורק את הדם ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות [ג] ומקריב את הראש [ד] ואת הרגל. ושאר כל הימים, אם רצה להקריב, מקריב, שכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש:

פרק א - משנה ג

מסרו לו זקנים מזקני בית דין, וקורין לפניו בסדר היום, ואומרים לו, אישי כהן גדול, קרא אפה בפיד, שפא שכחת או שפא לא למדת. ערב יום

הַכַּפּוּרִים שְׁחָרִית, מַעְמִידִין אוֹתוֹ בְּשַׁעַר מִזְרַח, וּמַעְבִּירִין לְפָנָיו פְּרִים {ה} וְאֵילִים וּכְבָּשִׂים, כְּדֵי שְׂיֵהָא מִפִּיר וְרָגִיל בְּעִבּוּדָה:

פרק א - משנה ד

כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים לֹא הָיוּ מוֹנְעִין מִמָּנוּ מֵאֲכָל וּמִשְׁתֵּה, עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים עִם חֲשֻׁכָה, לֹא הָיוּ מְנִיחִים אוֹתוֹ לֵאכֹל הַרְבֵּה, מִפְּנֵי שֶׁהַמֵּאֲכָל מֵבִיא אֶת הַשָּׁנָה:

פרק א - משנה ה

מִסְרוּהוּ זָקֵנֵי בֵּית דִּין לְזָקֵנֵי כְּהֵנָה, וְהַעֲלוּהוּ לְעֹלֶיֶת בֵּית אַבְטִינָס, וְהִשְׁבִּיעוּהוּ וְנִפְטְרוּ וְהָלְכוּ לָהֶם. וְאָמְרוּ לוֹ, אִישִׁי כִּהֵן גָּדוֹל, אָנוּ שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין, וְאַתָּה שְׁלוּחֵנוּ וְשָׁלַיִחַ בֵּית דִּין {ז}, מִשְׁבִּיעִין אָנוּ עֲלֶיךָ בְּמִי שֶׁשָּׂכַן שְׁמוֹ בְּבֵית הַזֶּה, שֶׁלֹּא תִשָּׁנָה דָּבָר מִכָּל מָה שֶׁאֲמַרְנוּ לָךְ. הוּא פּוֹרֵשׁ וּבּוֹכָה, וְהוּן פּוֹרְשִׁין וּבּוֹכִין:

פרק א - משנה ו

אִם הָיָה חֶכֶם, דּוֹרֵשׁ. וְאִם לֹא, תִּלְמִידֵי חֲכָמִים דּוֹרְשִׁין לְפָנָיו. וְאִם רָגִיל לְקָרוֹת, קוֹרֵא. וְאִם לֹא, קוֹרִין לְפָנָיו. וּבְמָה קוֹרִין לְפָנָיו, בְּאִיּוֹב וּבְעֶזְרָא וּבְדַבְרֵי הַיָּמִים. זְכַרְיָה בֶן קִבּוּטָל אוֹמֵר, פְּעָמִים הַרְבֵּה קָרִיתִי לְפָנָיו בְּדִנְיָאֵל:

פרק א - משנה ז

בְּקִשׁ לְהִתְנַמֵּן, פְּרָחֵי כְּהֵנָה מִכֵּין לְפָנָיו בְּאֶצְבַּע צְרָדָה, וְאוֹמְרִים לוֹ, אִישׁי כְּהֵן גָּדוֹל, עֲמֹד וְהִפֵּג {י} אַחַת עַל הָרֶצֶפָה. וּמַעֲסִיקִין אוֹתוֹ עַד שְׂיָגִיעַ זְמַן הַשְּׁחִיטָה:

פרק א - משנה ח

בְּכָל יוֹם תּוֹרְמִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּקָרִיאת הַגִּבֵּר אוֹ סְמוּךְ לוֹ, בֵּין לְפָנָיו בֵּין לְאַחֲרָיו. בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים מַחְצוֹת, וּבְרִגְלִים מֵאֲשֵׁמּוּרָה הָרֵאשׁוֹנָה, וְלֹא הִיְתָה קָרִיאת הַגִּבֵּר מִגַּעַת עַד שֶׁהִיְתָה עֲזָרָה מִלֵּאָה מִיִּשְׂרָאֵל:

פרק ב

פרק ב - משנה א

בְּרֵאשׁוֹנָה כָּל מִי {א} שְׂרוּצָה לְתַרֵּם אֶת הַמִּזְבֵּחַ, תּוֹרֵם. וּבְזִמְן שֶׁהוּן מְרַבֵּין, רָצִין וְעוֹלִין בְּכַפֵּשׁ, וְכָל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאֶרְבַּע אַמּוֹת זָכָה. וְאִם הָיוּ שְׁנֵיהֶם שְׂוִין, הַמִּמְנָה אוֹמֵר לָהֶם {ג} הַצְּבִיעוּ. וְכֵן מוֹצִיאִין, אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם, וְאִין מוֹצִיאִין אֶגְדָּל בְּמִקְדָּשׁ:

פרק ב - משנה ב

מַעֲשֵׂה שֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶם שְׂוִין וְרָצִין וְעוֹלִין בְּכַפֵּשׁ, וְדַחַף אֶחָד מֵהוֹן אֶת חֲבֵרוֹ,

וְנָפַל וְנִשְׁבְּרָה רַגְלוֹ. וְכִיּוֹן שֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָּאִין לְיַדֵּי סַפְּנָה, הִתְקִינוּ שֶׁלֹּא יְהִי תוֹרְמִין אֶת הַמְּזִבֵּחַ אֶלָּא בְּפִיס. אַרְבַּעַה פְּיֹסוֹת הָיוּ שָׁם [ו], וְזֶה הַפִּיס הָרִאשׁוֹן:

פרק ב - משנה ג

הַפִּיס הַשְּׁנִי, מִי שׁוֹחֵט, מִי זוֹרֵק, וּמִי מְדַשֵּׁן מְזִבֵּחַ הַפְּנִימִי, וּמִי מְדַשֵּׁן אֶת הַמְּנוֹרָה, וּמִי מַעֲלָה אֲבָרִים לַכֶּבֶשׂ, הָרֹאשׁ וְהַרְגֵל, וְשֵׁתֵי הַיָּדַיִם, הָעֶקֶץ וְהַרְגֵל, הַחֲזֵה וְהַגֵּרָה, וְשֵׁתֵי הַדְּפָנוֹת, וְהַקְּרָבִים, וְהַסֵּלֶת, וְהַחֲבָתִין [ז], וְהֵיָּן. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר כְּהֻנִּים זָכוּ בוֹ. אָמַר בֶּן עֲזַאי לְפָנֵי רַבִּי עֲקִיבָא מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, דָּרָךְ הַלּוֹכוֹ הָיָה קָרָב:

פרק ב - משנה ד

הַפִּיס הַשְּׁלִישִׁי, חֲדָשִׁים לַקְּטֹרֶת בָּאוּ וְהַפִּיסוֹ. וְהַרְבִּיעִי, חֲדָשִׁים עִם יְשָׁנִים, מִי מַעֲלָה אֲבָרִים מִן הַכֶּבֶשׂ וְלַמְּזִבֵּחַ:

פרק ב - משנה ה

תְּמִיד קָרָב בְּתַשְׁעָה, בַּעֲשָׂרָה, בְּאַחַד עָשָׂר, בְּשָׁנִים עָשָׂר, לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כִּיצַד. עֲצָמוֹ בְּתַשְׁעָה. בְּחָג, בְּיַד אֶחָד צְלוּחִית שֶׁל מַיִם, הָרִי כְּאֵן עֲשָׂרָה. בֵּין הָעֲרֵבִים, בְּאַחַד עָשָׂר, הוּא עֲצָמוֹ בְּתַשְׁעָה, וְשָׁנִים בְּיָדָם שְׁנֵי גְזִירֵי עֲצִים. וּבְשֵׁבֶת בְּאַחַד עָשָׂר, הוּא עֲצָמוֹ בְּתַשְׁעָה, וְשָׁנִים בְּיָדָם שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה [יא] שֶׁל לֶחֶם הַפְּנִים. וּבְשֵׁבֶת שֶׁבַתוֹדֵף הַחָג, בְּיַד אֶחָד [יב] צְלוּחִית שֶׁל מַיִם:

פרק ב - משנה ו

איל קרב באחד עשר, הבשר בחמשה, הקרבים והסלת והיין בשנים שנים {יג}:

פרק ב - משנה ז

פר קרב בעשרים וארבעה, הראש והרגל, הראש באחד, והרגל בשנים {יד}. העקץ והרגל, העקץ בשנים, והרגל בשנים. הקזה והגרה, הקזה באחד, והגרה בשלשה. שתי ידים בשנים. שתי דפנות בשנים. הקרבים והסלת והיין בשלשה שלשה. במה דברים אמורים, בקרבנות צבור. אבל בקרבן יחיד, אם רצה להקריב, מקריב. הפשטו ונתוחן של אלו ואלו שוין:

פרק ג

פרק ג - משנה א

אמר להם הממנה, צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה. אם הגיע, הרוצה {א} אומר, ברקאי. מתתא {ב} בן שמואל אומר, האיר פני כל המזרח עד שבתברון. והוא אומר הן:

פרק ג - משנה ב

ולמה הצרכו לכד, שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודמו שהאיר מזרח,

וְשַׁחֲטוּ אֶת הַתְּמִיד, וְהוֹצִיאוּהוּ לְבַיִת הַשְּׂרָפָה. הוֹרִידוּ כֹהֵן גָּדוֹל לְבַיִת
הַטְּבִילָה. זֶה הַכֶּלֶל הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ, כָּל הַמִּסֵּד אֶת רַגְלָיו טָעוּן טְבִילָה, וְכָל
הַמְטִיל מִים טָעוּן קִדּוּשׁ {ג} יָדַיִם וְרַגְלָיִם:

פרק ג - משנה ג

אִין אָדָם נִכְנָס לְעֶזְרָה לְעִבּוּדָה, אֶפְלוּ טְהוֹר, עַד שְׂיִטְבַּל. חֲמֵשׁ טְבִילוֹת {ו}
וְעֶשְׂרָה קִדּוּשִׁין טוֹבֵל כֹּהֵן גָּדוֹל וּמִקְדָּשׁ בּוֹ בַּיּוֹם, וְכֹלֵן בַּקִּדְשׁ עַל בַּיִת
הַפְּרִיָּה, חוּץ מִזֶּה בְּלִבָּד:

פרק ג - משנה ד

פָּרְסוּ סְדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוֹ לְבֵין הָעַם. פָּשֵׁט, יָרַד וְטָבַל, עָלָה וְנִסְתַּפַּג. הִבִּיאוּ
לוֹ בְּגָדֵי זָהָב, וְלִבְשׁ וְקִדְשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. הִבִּיאוּ לוֹ אֶת הַתְּמִיד. קָרְצוּ {ט},
וּמֵרַק {י} אַחֲרֵי שְׁחִיטָה עַל יָדוֹ. קָבַל אֶת הַדָּם וּזְרָקוֹ. נִכְנָס לְהַקְטִיר קִטְרֵת
שֶׁל שֹׁמֵר, וְלִהְטִיב אֶת הַנְּרוֹת, וְלִהְקַרִּיב אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הָאֲבָרִים וְאֶת
הַחֲבֵתִין וְאֶת:

פרק ג - משנה ה

קִטְרֵת שֶׁל שֹׁמֵר הִיְתָה קֶרֶבָה בֵּין דָּם לְאֲבָרִים {יא}. שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים, בֵּין
אֲבָרִים לְנִסְכִּים {יב}. אִם הָיָה כֹהֵן גָּדוֹל זָקֵן אוֹ אֶסְטֵנִיס, מְחַמֵּין לוֹ חֲמִין
וּמְטִילִין לְתוֹךְ הַצּוּנָן, כְּדֵי שֶׁתִּפּוֹג צְנָתוֹ:

פרק ג - משנה ו

הביאוהו לבית הפרוה, ובקדש היתה. פרסו סדין של בוץ בינו לבין העם, קדש ידיו ורגליו ופשט. רבי מאיר אומר, פשט, קדש {יג} ידיו ורגליו. ירד וטבל, עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי לבן, לבש וקדש {יד} ידיו ורגליו:

פרק ג - משנה ז

בשחר היה לובש פלוסין של שנים עשר מנה, ובין הערבים הנדוין של שמנה מאות זוז, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, בשחר {טו} היה לובש של שמנה עשר מנה, ובין הערבים של שנים עשר מנה, הכל שלשים מנה. אלו משל צביר. ואם רצה להוסיף, מוסיף משלו:

פרק ג - משנה ח

בא לו אצל פרו {טז}, ופרו היה עומד בין האולם ולמזבח, ראשו לדרום ופניו למערב, והכהן עומד במזרח ופניו למערב, וסומך שתי ידיו עליו ומתודה {יז}. וכך היה אומר, אָנָּא {יח} הַשֵּׁם {יט}, עוֹיְתִי פָּשַׁעְתִּי חֲטָאתִי לִפְנֵיךָ אָנִי וּבֵיתִי. אָנָּא הַשֵּׁם, כִּפֹּר נָא לַעֲוֹנוֹת וּלְפִשְׁעִים וּלְחַטָּאִים, שְׁעוֹיְתִי וּשְׁפִשְׁעֵתִי וּשְׁחַטָּאתִי לִפְנֵיךָ אָנִי וּבֵיתִי, כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַדְךָ (ויקרא טז), כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. והו עונין אחריו, ברוך {כ} שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

פרק ג - משנה ט

בא לו למזרח העזרה, לצפון {כא} המזבח, הסגן מימינו וראש בית אב משמאלו. ושם שני שעירים, וקלפי היתה שם ובה שני גורלות. של אשפרוע היו, ועשאון בן גמלא של זהב, והיו מזכירין אותו לשבח:

פרק ג - משנה י

בן קטין עשה שנים עשר ידד לפיור, שלא היו לו אלא שנים. ואף הוא עשה מוכני לפיור, שלא יהיו מימיו נפסלין **כג** בלינה. מנבז המלך היה עושה כל ידות הפלים **כד** של יום הכפורים של זהב. הילני אמו עשתה נברשת של זהב **כו** על פתחו של היכל. ואף היא עשתה טבלא של זהב שפרשת סוטה כתובה עליה. ניקנור נעשו נסים לדלתותיו, והיו מזכירין אותו לשבח:

פרק ג - משנה יא

ואלו לגנאי, של בית גרמו לא רצו ללמד על מעשה לחם הפנים. של בית אבטינס לא רצו ללמד על מעשה הקטרת. הגרס בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצה ללמד. בן קמצר לא רצה ללמד על מעשה הכתב. על הראשונים נאמר (משלי ז), זכר צדיק לברכה. ועל אלו נאמר (שם) ושם רשעים ירקב:

פרק ד

פרק ד - משנה א

טרף בקלפי והעלה שני גורלות. אחד כתוב עליו לשם ואחד כתוב עליו לעזאזל. הסגן בימינו וראש בית אב משמאלו. אם של שם עלה בימינו, הסגן אומר לו, אישי **א** כהן גדול, הגבה ימינד. ואם של שם עלה בשמאלו, ראש בית אב אומר לו, אישי כהן גדול, הגבה שמאלך. נתנו על

שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְאוֹמֵר, לֵיָּךְ חֲטָאת. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר, לֹא הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר חֲטָאת, אֲלֵא לֵיָּךְ. וְהוּן עוֹנִין אַחֲרָיו, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פרק ד - משנה ב

קָשָׁר לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית בְּרֹאשׁ שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְהַעֲמִידוֹ כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁלוּחוֹ, וְלִנְשַׁחַט כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁחִיטָתוֹ. בָּא לוֹ אֶצֶל פְּרוֹ שְׁנֵיָהּ, וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וּמְתוֹדָה. וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר, אָנָּה הַשֵּׁם, עֲוִיתִי פִּשְׁעֵתִי חֲטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ. אָנָּה הַשֵּׁם, כִּפָּר נָא לְעוֹנוֹת וּלְפִשְׁעֵים וּלְחֲטָאִים, שְׁעוֹתֵי וּשְׁפִשְׁעֵתִי וְשְׁחֲטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן {ז} עִם קְדוֹשֶׁיךָ, כִּפְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ (ויקרא טז), כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לְפָנֶי יְיָ תִּטְהָרוּ. וְהוּן עוֹנִין אַחֲרָיו, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פרק ד - משנה ג

שְׁחָטוּ {ח} וְקָבַל בַּמִּזְרֵק אֶת דָּמוֹ, וּנְתָנוּ לְמִי שֶׁהוּא מְמַרְס {ט} בּוֹ עַל הַרְבֵּד הַרְבִּיעִי שֶׁבְּהִיכָל, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְרַשׁ. נָטַל מִחֲתָה וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וּפָנָה גְּחֻלִּים אֵילָךְ וְאֵילָךְ, וְחוֹתָה {יא} מִן הַמַּעֲפְלוֹת {יב} הַפְּנִימִיּוֹת, וְנָרַד וְהִנִּיחָה עַל הַרְבֵּד הַרְבִּיעִי שְׁבַעֲזָרָה {יג}:

פרק ד - משנה ד

בְּכָל יוֹם הָיָה חוֹתָה בְּשֵׁל כֶּסֶף וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל זָהָב, וְהַיּוֹם חוֹתָה בְּשֵׁל זָהָב וּבָהּ הָיָה מִכְנִיס. בְּכָל יוֹם חוֹתָה בְּשֵׁל אַרְבַּעַת קַבִּין וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וְהַיּוֹם חוֹתָה בְּשֵׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וּבָהּ הָיָה מִכְנִיס. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, בְּכָל יוֹם חוֹתָה בְּשֵׁל סָאָה וּמַעֲרָה בְּתוֹךְ שֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וְהַיּוֹם חוֹתָה בְּשֵׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין, וּבָהּ הָיָה מִכְנִיס. בְּכָל יוֹם הִיָּתָה כְּבֻדָּה, וְהַיּוֹם קָלָה. בְּכָל יוֹם הִיָּתָה יָדָה קֶצֶרָה, וְהַיּוֹם אַרְכָּה. בְּכָל יוֹם הָיָה זָהָבָה יְרוּק,

וְהַיּוֹם אָדָם, דְּבָרֵי רַבֵּי מְנַחֵם. בְּכָל יוֹם מְקַרֵּב פָּרֶס בְּשַׁחֲרִית וּפָרֶס בֵּין
הָעֶרְבִים, וְהַיּוֹם מוֹסִיף מְלֵא חֲפָנָיו [זט]. בְּכָל יוֹם הַיְתָה דְקָה, וְהַיּוֹם דְקָה
מִן הַדְקָה [זז]:

פרק ד - משנה ה

בְּכָל יוֹם כֹּהֲנִים עוֹלִים בְּמִזְבֵּחַ שֶׁל כֶּבֶשׂ וַיִּוָּרְדוּ בְּמַעְרְבוֹ, וְהַיּוֹם כֹּהֵן גָּדוֹל
עוֹלָה בְּאֶמְצַע וַיִּוָּרְד בְּאֶמְצַע. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לְעוֹלָם כֹּהֵן גָּדוֹל עוֹלָה
בְּאֶמְצַע וַיִּוָּרְד בְּאֶמְצַע. בְּכָל יוֹם כֹּהֵן גָּדוֹל מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר,
וְהַיּוֹם מִן הַקִּיּוֹן שֶׁל זָהָב [יט]. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לְעוֹלָם כֹּהֵן גָּדוֹל מְקַדֵּשׁ
יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַקִּיּוֹן שֶׁל זָהָב:

פרק ד - משנה ו

בְּכָל יוֹם הָיוּ שָׁם אַרְבַּע מַעֲרֻכּוֹת, וְהַיּוֹם חֲמִשָּׁה [כא], דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר. רַבֵּי
יוֹסִי אוֹמֵר, בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ, וְהַיּוֹם אַרְבַּע. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּכָל יוֹם שְׁתַּיִם,
וְהַיּוֹם שְׁלֹשׁ:

פרק ה

פרק ה - משנה א

הוֹצִיאוּ לוֹ אֶת הַכֶּפֶר וְאֶת הַמַּחֲתָה [א], וְחָפְנוּ מְלֵא חֲפָנָיו וְנָתַן לְתוֹךְ הַכֶּפֶר,
הַגָּדוֹל לְפִי גְדָלוֹ, וְהַקָּטָן לְפִי קָטְנוֹ, וְכִדּוּ הַיְתָה מִדְּתָה. נִטַּל אֶת הַמַּחֲתָה

בימינו ואת הפך בשמאלו. היה מהלך בהיכל, עד שמגיע לבין שתי
הפרכות המבדילות בין הקדש ובין קדש הקדשים, וביניהן אמה. רבי יוסי
אומר, לא היתה שם אלא פרכת אחת {ד} בלבד, שנאמר (שמות כו), והבדילה
הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים. החיצונה היתה פרופה מן
הדרום {ו}, והפנימית מן הצפון. מהלך ביניהן, עד שמגיע לצפון. הגיע
לצפון, הופך פניו לדרום, מהלך לשמאלו עם הפרכת עד שהוא מגיע
לארון. הגיע לארון. נותן את המחטה בין שני הבדים. צבר את הקטרת
על גבי גחלים, ונתמלא כל הבית פלו עשן {ח}. יצא ובא לו בדרך בית
כניסתו, ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון, ולא היה מאריך בתפלתו,
שלא להבעית את ישראל:

פרק ה - משנה ב

משנטל {יא} הארון, אבן היתה שם {יב} מימות נביאים ראשונים {יג},
ושתיקה היתה נקראת, גבוהה מן הארץ שלש אצבעות, ועליה היה נותן:

פרק ה - משנה ג

נטל את הדם ממי שהיה ממרס בו, נכנס למקום שנכנס, ועמד במקום
שעמד, והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה {יד}, ולא היה מתפגן להזות
לא למעלה ולא למטה, אלא כמצליף. וכך היה מונה, אחת, אחת ואחת,
אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת
ושבע. יצא והניחו על פן הזהב שבהיכל:

פרק ה - משנה ד

הביאו לו את השעיר {טו}, שחטו וקבל במזרק את דמו. נכנס למקום
שנכנס, ועמד במקום שעמד, והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה, ולא
היה מתפגן להזות לא למעלה ולא למטה, אלא כמצליף. וכך היה מונה,

אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת ושבע. יצא והניחו על פן השני שהיה בהיכל. רבי יהודה אומר, לא היה שם אלא פן אחד (זי) בלבד. נטל דם הפר והניח דם השעיר, והזה ממנו על הפרכת שפנגד הארון מבחוץ, אחת למעלה ושבע למטה, ולא היה מתכוון להזות לא למעלה ולא למטה, אלא כמצליף. וכך היה מונה, אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת ושבע. נטל דם השעיר והניח דם הפר, והזה ממנו על הפרכת שפנגד הארון מבחוץ, אחת למעלה ושבע למטה, ולא היה מתכוון להזות לא למעלה ולא למטה, אלא כמצליף. וכך היה מונה, אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת ושבע. ערה דם הפר לתוך דם השעיר, ונתן את המלא בריקון:

פרק ה - משנה ה

ויצא אל המזבח אשר לפני יי, זה מזבח הזהב. התחיל מחטא (כ) ויורד. מהיכן הוא מתחיל, מקרן מזרחית צפונית (כא), צפונית מערבית, מערבית דרומית, דרומית מזרחית. מקום שהוא מתחיל בחטאת על מזבח החיצון, משם היה גומר על מזבח הפנימי. רבי אליעזר אומר, במקומו היה עומד ומחטא. ועל כן (כב) היה נותן מלמטה למעלה, חוץ מזו שהיתה לפניו, שעליה היה נותן מלמעלה למטה:

פרק ה - משנה ו

הזה על טהרו של מזבח שבע פעמים, ושירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון, ושם מזבח החיצון היה שופך על יסוד דרומי. אלו ואלו מתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון (כד), ונמכרין לגננין לזבל, ומועלין ביהו (כה):

פרק ה - משנה ז

כָּל מַעֲשֵׂה יוֹם הַכַּפּוּרִים הָאֵמוּר עַל הַסֹּדֵר, אִם הִקְדִּים מַעֲשֵׂה לַחֲבֵרוֹ, לֹא עָשָׂה כָּלוּם. הִקְדִּים דָּם הַשְּׁעִיר לְדָם הַפָּר, יִחְזֹר וַיִּזֶּה מִדָּם הַשְּׁעִיר לְאַחַר דָּם הַפָּר. וְאִם עַד שֶׁלֹּא גָמַר אֶת הַמִּתְּנוֹת שֶׁבַּפְּנִים נִשְׁפָּד הַדָּם, יָבִיא דָּם אַחַר וַיִּחְזֹר וַיִּזֶּה בַּתְּחִלָּה בַּפְּנִים. וְכֵן בַּהֵיכָל, וְכֵן בְּמִזְבֵּחַ הַזֶּהָב, שֶׁכֻּלּוֹ כַּפָּרָה בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים, מִמָּקוֹם שֶׁפָּסַק **[כז]**, מִשָּׁם הוּא מֵתַחִיל:

פרק ו

פרק ו - משנה א

שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, מִצֹּתָן שְׂיָהּיוּ שְׂנִיָּהוּ שְׁוִין בְּמִרְאָה וּבְקוֹמָה וּבְדָמִים וּבְלִקְיַחְתָּן כְּאֶחָד. וְאִף עַל פִּי שְׂאִינָן שְׁוִין, כְּשָׂרִין. לְקַח אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר, כְּשָׂרִין. מִתְּ אֶחָד מֵהוֹן, אִם עַד שֶׁלֹּא הִגְרִיל מֵת, יִקַּח זוּג לְשָׁנִי. וְאִם מִשְׁהִגְרִיל מֵת, יָבִיא זוּג אַחַר וַיִּגְרִיל עֲלֵיהֶם בַּתְּחִלָּה, וַיֹּאמֶר, אִם שָׁל שָׁם מֵת, זֶה שְׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לְשָׁם יִתְקַיֵּם תַּחְתָּיו. וְאִם שָׁל עֲזָאזֵל מֵת, זֶה שְׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לְעֲזָאזֵל יִתְקַיֵּם תַּחְתָּיו. וְהַשְּׁנִי יִרְעָה עַד שֶׁיִּסְתַּאֲבַב, וַיִּמְכַּר וַיִּפְּלוּ דָמָיו לְנִדְבָה, שְׂאִין חֲטָאת צְבוּר מֵתָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, תָּמוּת. וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה **[ג]**, נִשְׁפָּד הַדָּם, יָמוּת הַמִּשְׁתַּלַּח. מֵת הַמִּשְׁתַּלַּח, שְׁפָד הַדָּם:

פרק ו - משנה ב

בֵּא לּוֹ אֶצֶל שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְסוּמְדָ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וּמִתְּנִידָה. וְכֵן הִיָּה אוֹמֵר, אֲנִי הֵשֵׁם, עוֹו פִּשְׁעוֹ חֲטָאוֹ לְפָנֶיךָ עֲמָדָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אֲנִי בִשְׁם **[ד]**, כְּפָר נֹא לְעוֹנוֹת וּלְפִשְׁעִים וּלְחֲטָאִים, שְׁעוֹו וְשִׁפְשְׁעוֹו וְשִׁחֲטָאוֹ לְפָנֶיךָ עֲמָדָ בֵּית

יִשְׂרָאֵל (ה), כְּפָתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ לְאֹמֵר (ויקרא טז), כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִטְהַרוּ. וְהִפְתֵּנִים וְהָעַם (ו)
הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה, כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים שֶׁם הַמִּפְרָשׁ שֶׁהוּא יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל
(ז), הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם, וְאוֹמְרִים, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פרק ו - משנה ג

מִסְרוּ לְמִי שֶׁהָיָה מוֹלִיכוֹ. הַכֹּל כְּשֶׁרִין (ח) לְהוֹלִיכוֹ, אֲלֵא שֶׁעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים
גְּדוֹלִים קָבַע וְלֹא הָיוּ מְנִיחִין אֶת יִשְׂרָאֵל לְהוֹלִיכוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַעֲשֵׂה
וְהוֹלִיכוֹ עֲרִסְלָא, וְיִשְׂרָאֵל הָיָה:

פרק ו - משנה ד

וְכַבֵּשׁ עָשׂוּ לוֹ מִפְּנֵי הַבְּבֻלָּיִים (ט), שֶׁהָיוּ מִתְלַשְּׁיִם בְּשַׁעְרוֹ, וְאוֹמְרִים לוֹ, טַל
וְצֵא, טַל וְצֵא. מִיִּקְרִי יְרוּשָׁלַיִם הָיוּ מְלֻוִּין אוֹתוֹ עַד סָכָה הָרֵאשׁוֹנָה. עֶשֶׂר
סָכוֹת מִירוּשָׁלַיִם וְעַד צוּק, תִּשְׁעִים רִיס, שְׁבַעַה וּמְחַצָּה לְכָל מִיל:

פרק ו - משנה ה

עַל כָּל סָכָה וְסָכָה אוֹמְרִים לוֹ, הָרִי מְזוּן וְהָרִי מִים. וּמְלֻוִּין אוֹתוֹ מִסָּכָה
לְסָכָה, חוּץ מֵאַחֲרוֹנָה שְׁבַהֵן, שֶׁאֵינּוּ מְגִיעַ עִמּוֹ לְצוּק, אֲלֵא עוֹמֵד מִרְחוֹק
וְרוֹאֶה (יא) אֶת מַעֲשָׂיו:

פרק ו - משנה ו

מה היה עושה, חולק לשון של זהורית, חציו קשר בסלע וחציו קשר בין שתי קרניו, ודחפו לאחוריו **[יב]**, והוא מתגלגל ויורד, ולא היה מגיע לחצי הקר עד שנעשה אברים אברים. בא וישב לו תחת ספה אחרונה עד שתחשך. ומאימתי מטמא בגדים, משיצא חוץ **[יג]** לחומת ירושלים. רבי שמעון אומר, משעת דחיתו לצוק:

פרק ו - משנה ז

בא לו אצל פר ושעיר הנשרפין. קרעו והוציא את אמוריהו, נתנו במגיס, והקטירו על גבי המזבח. קלעו במקלעות, והוציאו **[יד]** לבית השרפה. ומאימתי מטמאין בגדים, משיצאו חוץ **[יז]** לחומת העזרה. רבי שמעון אומר, משיצת האור ברבן:

פרק ו - משנה ח

אמרו לו לכהן גדול, הגיע שעיר למדבר. ומנין היו יודעין שהגיע שעיר למדבר, דרכיות היו עושין, ומניפין בסודרין, ויודעין שהגיע **[יח]** שעיר למדבר. אמר רבי יהודה, והלא סימן גדול היה להם, מירושלים ועד בית חדודו **[כ]** שלשה מילין. הולכין מיל, וחוזרין מיל, ושוחין כדי מיל, ויודעין שהגיע שעיר למדבר. רבי ישמעאל אומר, והלא סימן אחר היה להם, לשון של זהורית היה קשור על פתחו **[כא]** של היכל, וכשהגיע שעיר למדבר היה הלשון מלבין, שנאמר (ישעיה א), אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו:

פרק ז

פרק ז - משנה א

בא לו כהן גדול לקרות [א]. אם רצה לקרות בבגדי בוץ, קורא. ואם לא, קורא באצטלית לבן משלו. חזן הכנסת [ב] נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת, וראש הכנסת נותנו לסגן, והסגן נותנו לכהן גדול, וכהן גדול עומד ומקבל וקורא עומד, וקורא אחרי מות ואף בעשור. וגולל ספר תורה ומניחו בחיקו, ואומר, יותר ממה שקראתי לפניכם פתוב כאן, ובעשור שבחמש הפקודים [ו] קורא על פה, ומברך עליה שמנה ברכות, על התורה, ועל העבודה [ח], ועל ההודאה, ועל מחילת העון, ועל המקדש בפני עצמו, ועל ישראל בפני עצמו ועל ירושלים בפני עצמה ועל הכהנים בפני עצמן ועל ועל שאר התפלה:

פרק ז - משנה ב

הרואה כהן גדול כשהוא קורא, אינו רואה פר ושעיר הנשרפים. והרואה פר ושעיר הנשרפים, אינו רואה כהן גדול כשהוא קורא. ולא מפני שאינו רשאי, אלא שהיתה דרך רחוקה, ומלאכת שניהן שוה כאחת [י]:

פרק ז - משנה ג

אם בבגדי בוץ קורא, קדש [יא] ידיו ורגליו, פשט ירד וטבל, עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי זהב, ולבש, וקדש ידיו ורגליו, ויצא ועשה את אילו ואת איל העם, ואת שבעת כבשים תמימים בני שנה, דברי רבי אליעזר. רבי עקיבא אומר, עם תמיד [יג] של שחר היו קרבין, ופר העולה ושעיר הנעשה בחוץ היו קרבין עם תמיד של בין הערבים:

פרק ז - משנה ד

קדש זָדוּ וְרִגְלָיו, וּפָשֵׁט וַיֵּרֵד וְטָבַל וְעָלָה וְנִסְתַּפַּג. הֵבִיאוּ לוֹ בְּגָדֵי לָבָן, וְלִבְשׁ, וְקִדְשׁ זָדוּ וְרִגְלָיו. נִכְנַס לְהוֹצִיא אֶת הַכֹּהֵן וְאֶת הַמִּחְתָּה. קִדְשׁ זָדוּ וְרִגְלָיו, וּפָשֵׁט וַיֵּרֵד וְטָבַל, עָלָה וְנִסְתַּפַּג. הֵבִיאוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וְלִבְשׁ, וְקִדְשׁ זָדוּ וְרִגְלָיו, וְנִכְנַס לְהַקְטִיר קֶטֶר שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים וּלְהַטִּיב אֶת הַנְּרוֹת, וְקִדְשׁ זָדוּ וְרִגְלָיו, וּפָשֵׁט. הֵבִיאוּ לוֹ בְּגָדֵי עֲצָמוֹ, וְלִבְשׁ. וּמְלוּיִן אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וַיּוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה לְאוֹהֲבָיו בְּשַׁעַה שְׁיָצָא בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ:

פרק ז - משנה ה

כֹּהֵן גָּדוֹל מְשַׁמֵּשׁ בְּשִׂמְנָה כֵּלִים. וְהַהֲדִיּוֹט בְּאַרְבָּעָה, בְּכַתְּנֹת וּמִכְנָסִים וּמִצְנָפֹת **[כ]** וְאַבְנֵט. מוֹסִיף עָלָיו כֹּהֵן גָּדוֹל, חֹשֶׁן וְאַפֻּד וּמַעִיל וְצִיץ. בְּאֵלוֹ נִשְׁאַלִין בְּאוֹרִים וְתַמִּים. וְאִין נִשְׁאַלִין אֶלָּא לְמַלְאָךְ וּלְבֵית דִּין וּלְמִי שֶׁהֻצְבֹּר צָרִיךְ בוֹ:

פרק ח

פרק ח - משנה א

יוֹם הַכַּפּוּרִים אָסוּר בְּאֲכִילָה וּבִשְׂתֵיָה **[ג]** וּבִרְחִיצָה וּבְסִיכָה וּבִנְעִילַת הַסַּנְדֵּל וּבִתְשֻׁמִּישׁ הַמָּטָה. וְהַמְּלָךְ **[ד]** וְהַפֶּלֶה יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם, וְהַחֲלִיָּה תִנְעַל אֶת הַסַּנְדֵּל, דְּבָרֵי רַבִּי אֶלְיעֶזֶר, וְחֻכְמַיִם אוֹסְרִין:

פרק ח - משנה ב

האֹכֵל כְּכוֹתֶבֶת הַגֶּסֶה, כְּמוֹהָ וּכְגֵרְעִינְתָהּ (ה), וְהַשׁוֹתֶה מְלֵא לְגִמְיוֹ, חֵיב.
כָּל הָאֹכֵלִין מְצַטְרְפִין לְכְּכוֹתֶבֶת. כָּל הַמְשַׁקֵּין מְצַטְרְפִין לְמֵלֵא לְגִמְיוֹ.
הָאֹכֵל וְשׁוֹתֶה, אִין מְצַטְרְפִין (ט):

פרק ח - משנה ג

אֶכֶל וְשָׁתָה בְּהֶעֱלִם אַחַת, אִינוּ חֵיב אֶלָּא חֲטָאת אַחַת. אֶכֶל וְעָשָׂה מְלֵאכָה,
חֵיב שְׁתֵּי חֲטָאוֹת. אֶכֶל אֶכְלִין שְׁאִינוּ רְאוּיִין (יא) לְאֶכִּילָה, וְשָׁתָה מְשַׁקֵּין
שְׁאִינוּ רְאוּיִין לְשָׁתִיָּה, וְשָׁתָה צִיר (יב) אוֹ מְרִיס, פְּטוּר:

פרק ח - משנה ד

הַתֵּינִיקוֹת, אִין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, אֲבָל מְחַנְכִּין אוֹתָם לְפָנֵי שְׁנָה
וּלְפָנֵי שְׁנָתִים, בְּשִׁבִיל שְׂיָהִיו רְגִילִין בְּמִצּוֹת:

פרק ח - משנה ה

עֲבָרָה שֶׁהֲרִיחָה, מְאָכִילִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּשָּׁיב נַפְשָׁהּ. חוֹלָה מְאָכִילִין אוֹתוֹ
עַל פִּי בְּקִיאִין. וְאִם אִין שָׁם בְּקִיאִין, מְאָכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי עֲצָמוֹ, עַד
שִׂיאֵמֶר (יג):

פרק ח - משנה ו

מי שֶׁאַחֲזוּ בְלִמוּס, מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ אֶפְלוּ דְבָרִים טְמֵאִים [טו], עַד שֶׁיֵּאָדָּרוּ עֵינָיו. מִי שֶׁנִּשְׁכַּח כָּלֵב שׁוֹטָה, אֵין מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ מִחֲצַר כְּבֵד שְׁלוֹ, וְרַבִּי מִתְּנָא בְּן חֲרָשׁ מִתִּיר. וְעוֹד אָמַר רַבִּי מִתְּנָא בְּן חֲרָשׁ, הַחוּשֵׁשׁ בְּגָרוֹנוֹ, מִטִּילִין לוֹ סַם בְּתוֹךְ פִּיו בְּשַׁבָּת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק נִפְשׁוֹת, וְכָל סָפֵק נִפְשׁוֹת [יז] דוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת:

פרק ח - משנה ז

מִי שֶׁנִּפְלָה עָלָיו מַפְלָת, סָפֵק הוּא שֵׁם [יח] סָפֵק אֵינוֹ שֵׁם, סָפֵק חֵי סָפֵק מֵת, סָפֵק נִכְרִי סָפֵק יִשְׂרָאֵל, מִפְּקָחִין עָלָיו אֶת הַגֵּל. מִצְּאוּהוּ חֵי, מִפְּקָחִין עָלָיו. וְאִם מֵת, נִיחֻהוּ:

פרק ח - משנה ח

חֲטָאת וְאֶשֶׁם וְדַאי [יט] מְכַפְּרִין. מִיתָה וְיוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפְּרִין עִם הַתְּשׁוּבָה. הַתְּשׁוּבָה מְכַפֶּרֶת עַל עֲבֵרוֹת קְלוֹת עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְעַל הַחֲמוּרוֹת הִיא תוֹלָה עַד שֶׁיָּבֵא יוֹם הַכְּפוּרִים וְיִכְפֹּר:

פרק ח - משנה ט

הַאוֹמֵר, אֲחֻטָּא וְאֲשׁוּב, אֲחֻטָּא וְאֲשׁוּב, אֵין מְסַפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֲחֻטָּא וְיוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, אֵין יוֹם הַכְּפוּרִים [כג] מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם, יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ, אֵין [כד] יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיִּרְצֶה אֶת חֵבְרוֹ. אֶת זֶה דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּן עֲזַרְיָה, מִפֶּל חֲטָאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהַרוּ (ויקרא טז), עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם, יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ, אֵין יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיִּרְצֶה אֶת חֵבְרוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם

מְטַהֲרִין, וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שְׁבַשְׁמִים, שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל לו), וְזָרְקֵתִי
{כֹּה} עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם. וְאֹמַר (ירמיה יז), מִקְּוֵה יִשְׂרָאֵל יֵי, מַה
מִקְּוֵה מְטַהֵר אֶת הַטְּמְאִים, אֵף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל: